Kerncijfers Sociaal Domein – 2022 t/m juni

1. Inleiding

Bij elke Bestuursrapportage en de Jaarrekening wordt de dashboardrapportage Kerncijfers Sociaal Domein aangeboden. Het is een integrale rapportage over de uitvoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning, de Jeugdwet en de Participatiewet.
De rapportage bevat drie elementen: kwantitatieve gegevens, financiële gegevens en een korte tekstuele toelichting en analyse.
De dashboardrapportage is een groeimodel, de komende jaren worden in het kader van de doorontwikkeling zo nodig onderwerpen toegevoegd. Daarmee komt meer en betere sturingsinformatie beschikbaar.

Naast deze dashboard rapportage wordt vanaf 2020 elke twee jaar een meer strategisch en tactisch stuurinstrument aangeboden, de 4G monitor. Op basis van (zoveel mogelijk) beschikbare informatie wordt in deze monitor een beeld geschetst en een analyse gemaakt van vier belangrijke indicatoren over de leefsituatie van de inwoners van Meierijstad. De monitor geeft een beeld over (positieve) gezondheid, geluk, gezin (thuissituatie) en geld (financiële situatie) van onze inwoners in relatie tot de onderwerpen vanuit het sociaal domein.
De beschikbare informatie wordt afhankelijk van de mogelijkheden afgezet tegen de rest van Nederland, vergelijkbare gemeenten of de regio (Noordoost Brabant). Op basis hiervan kan de Raad vaststellen of het goed gaat met onze inwoners, of het gewenst is bij te sturen of dat het gewenst is de ambities bij te stellen.
Op basis van ervaringen en input van de Raad zal de 4G-monitor de komende jaren verder worden doorontwikkeld.

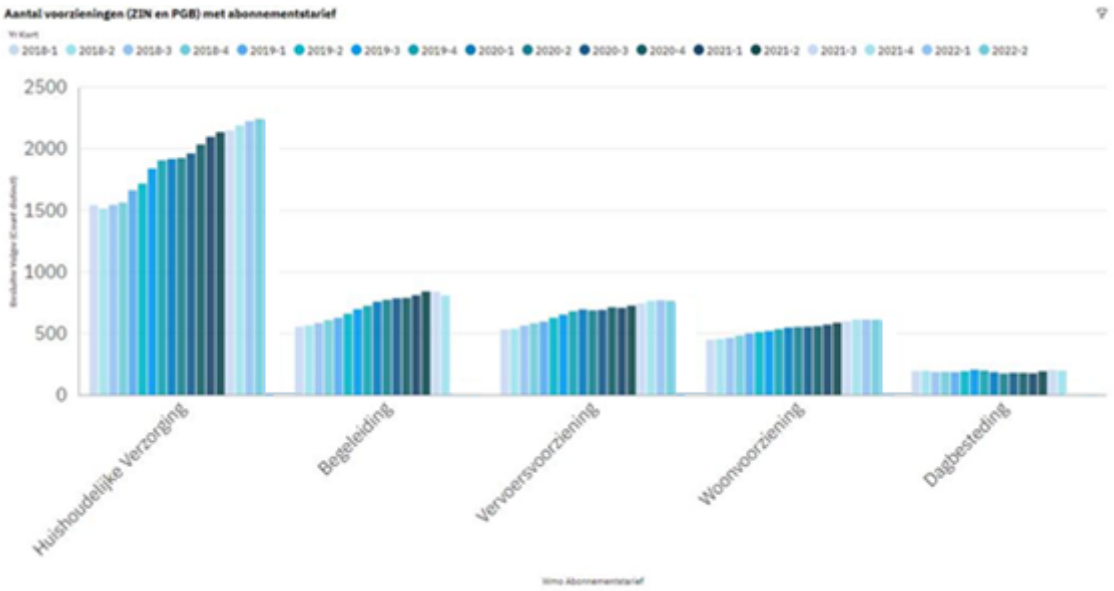
2. Wet maatschappelijke ondersteuning

2.1 Kerncijfers

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal uitstaande voorzieningen op 31 december van het betreffende jaar en voor deze rapportage aangevuld met de stand van zaken juni 2022. In deze tabel zijn zorg in natura (ZIN) en een persoonsgebonden budget (PGB) meegenomen. Sommige klanten maken gebruik van meerdere voorzieningen. Begeleiding en Dagbesteding zijn in onderstaande tabel niet meegenomen, die producten lichten we separaat toe als gevolg van de nieuwe inkoop per 2022.

Aantal uitstaande voorzieningen (ZIN en PGB)

Aantal indicaties Wmo	*Dec 2019*	*Dec 2020*	*Dec 2021*	*Juni 2022*
Beschermd Wonen	133	129	72	76
Collectief Vervoer	1783	1703	1705	1684
Huishoudelijke verzorging	1904	2033	2161	2241
Rolstoelvoorziening	825	740	711	683
Vervoersvoorziening	689	725	768	768
Woonvoorziening	529	555	594	608
Parkeerkaart	809	961	1087	1084
Gehandicaptenparkeerplaats	58	53	49	45

Deze tabel laat van een aantal hoofdgroepen de ontwikkeling van deze producten meer gedetailleerd over de tijd zien. Begeleiding en Dagbesteding zijn in bovenstaande tabel niet meegenomen voor het jaar 2022, die producten lichten we separaat toe.

Wat valt op?
Zoals voorspeld is voor voorzieningen waar het abonnementstarief van toepassing is een grote stijging te zien. Bij de invoering bleek dit al een aanzuigende werking te hebben. Deze lijn is doorgezet. Dit zien we met name bij het product huishoudelijke verzorging met een verdere toename van ongeveer 80 klanten. De cijfers worden hiervan gemonitord, de daadwerkelijke redenen van inwoners om aanspraak te maken op een voorziening zijn niet altijd evident. Echter wijzen alle signalen (vanuit werkatelier Toegang en regionaal) erop dat het invoeren van het abonnementstarief hier de grootste oorzaak van is. Dit beeld wordt landelijk bevestigd. Hierbij speelt naast het abonnementstarief uiteraard ook andere ontwikkelingen mee waaronder de vergrijzing, langer zelfstandig thuis wonen en een personeelstekort in de huishoudelijke verzorging. Op het gebied van vervoersvoorzieningen en woonvoorzieningen zien we ook een stijging. Deze stijging lift mee op de aanzuigende werking van het abonnementstarief. Ten aanzien van het abonnementstarief volgen we de landelijke ontwikkelingen en mogelijke wijzigingen op de voet. Daarnaast zien we ook een stijging in het aantal gehandicaptenparkeerkaarten. Deze stijgende lijn in de vraag naar deze

voorziening zet zich door vanuit 2020. Dit houdt verband met de toenemende vergrijzing, die in Meierijstad bovengemiddeld aanwezig is.

We zagen een sterke daling van beschermd wonen in 2021. Eerder is al de trend ingezet om zo min mogelijk inwoners in zware hulp, waaronder (zware) vormen van beschermd wonen, te hebben. Deze eerdere daling is in 2021 versterkt doordat Sinds januari 2021 hebben mensen die hun leven lang intensieve geestelijke zorg (GGZ) nodig hebben toegang tot de Wet Langdurige Zorg. Veel inwoners met een zware beschermd wonen indicatie zijn aangemeld bij het CIZ voor een Wlz indicatie. Een groot deel van hen heeft ook een Wlz indicatie toegekend gekregen.

Begeleiding en dagbesteding 2022
Voor begeleiding en dagbesteding kennen we per 2022 een nieuwe inkoop op basis van PxQ-systematiek. Ingezette zorg wordt zuiver afgerekend: op basis van werkelijk gebruik. Met de inkoop zijn ook de producten en productindelingen herzien en aangepast op basis van ervaringen, jurisprudentie en advies. Dit houdt in dat er hiervoor ook nieuwe producten/productcodes zijn ontwikkeld waarop geregistreerd wordt. Dit betekent dat de cijfers voor begeleiding en dagbesteding “oude stijl” tot en met 2021 zich niet zonder meer laten vergelijken met begeleiding en dagbesteding “nieuwe stijl” met ingang van 2022.

De eerste cijfers over het eerste halfjaar 2022 laten zien dat er 1146 unieke cliënten zijn met op dat moment 1588 toewijzingen. Deze cijfers zijn zowel Zin als PGB en het totaal van individuele begeleiding en groepsbegeleiding/dagbesteding. Zonder referentie zeggen deze cijfers nog niet al te veel en verdere analyse hiervan over een langere periode moet nog plaatsvinden. Bij de analyse zullen we o.a. nader kijken naar het aantal unieke cliënten, aantal toewijzingen, welke producten gebruikt zijn en op welke wijze, de verdeling over de producten, declaraties en welk financieel effect dat heeft.

Een eerste beeld is dat de investering waartoe besloten is bij de implementatie rondom de inkoop, namelijk het vooraf opnieuw beoordelen van cliënten o.b.v. de nieuwe producten, loont. Er is voorafgaand aan ingangsjaar 2022 door onze Toegang goed gekeken naar hoe de passende zorg voor elke inwoner/cliënt past bij de nieuwe producten. Deze investering en het juist inschalen van zorg/zorgzwaarte zal effect hebben op de passende ondersteuning voor de inwoner zelf maar ook op het gebruik van zorg in algemene zin en uiteindelijk in de kosten.
In de jaarrapportage zullen we verder ingaan op het resultaat van 2022 en de financiële consequenties.

Ontwikkelingen in eerste half jaar 2022
Sinds januari 2019 bestaat het abonnementstarief. Het Rijk heeft bepaald dat elke Wmo-cliënt met een maatwerkvoorziening een eigen bijdrage betaalt van €19,- per maand ongeacht het inkomen. Het doel is om stapeling van eigen betalingen in de (langdurige) zorg en ondersteuning te verminderen. Vanaf invoering van het abonnementstarief zien wij een aanzuigende werking, met name bij huishoudelijke hulp. Deze ontwikkeling heeft ook financiële consequenties en is nog altijd zichtbaar in 2021. We blijven ageren richting Rijk ten aanzien van het abonnementstarief. Het Rijk is voornemens de eigen bijdrage voor huishoudelijke verzorging per 2025 te wijzigen. Wij zijn aangesloten bij de overleggen met de VNG over de implementatie van deze wijziging.

Eind 2019 is door alle regiogemeenten (regio Meierij en Bommelerwaard) de regiovisie ‘Beschermd wonen en maatschappelijke opvang’ vastgesteld. Deze visie gaat verder op de ingeslagen weg en gaat uit van de herstelvisie. In 2020 is het regionale uitvoeringsprogramma vastgesteld voor 2021. Om bij de regionale visie passende producten te hebben is in 2021 de aanbesteding voor beschermd wonen doorlopen. Vanaf 2022 zijn de nieuwe contracten ingegaan en werken we met de nieuwe beschermd wonen producten. In 2021 is ook een regionaal plan vastgesteld m.b.t. de doordecentralisatie beschermd wonen. Hierin zijn afspraken gemaakt hoe we de aankomende jaren omgaan met deze beweging. Hiervoor is ook een nieuwe centrumregeling vastgesteld. In 2022 is voor de lokale implementatie van de doordecentralisatie een uitvoeringsprogramma vastgesteld met diverse lokale projecten en thema's. Aan verschillende van die thema's wordt op dit moment gewerkt, eind 2022 zal voor 2023 een vervolg van dit plan aangeleverd worden. Tevens werken we in 2023 toe naar een verdere doordecentralisatie met o.a. voorbreiding op de implementatie van het woonplaatsbeginsel en de nieuwe financieringsmethodiek van het rijk.

In 2021 is ook de aanbesteding geweest voor de Wmo producten: individuele begeleiding, dagbesteding, kortdurend verblijf en vervoer. Hierbij is afgestapt van de lumpsum financiering (totaalbedrag per product/prestatie) en is overgegaan op p x q (prijs maal hoeveelheid). En er zijn andere producten beschreven, waarvan de reële tarieven door een onafhankelijk bureau zijn onderzocht en vastgesteld. Ontwikkelingen t.a.v. inkoop worden regionaal gemonitord, indien dat tot wijzigingen leidt zal daarover worden geïnformeerd. Naar aanleiding van het regionale evaluatie onderzoek naar de centrumregeling die hiervoor geldt wordt op dit moment gekeken naar de consequenties daarvan op deze regeling.

In 2021 is een kwantitatief cliëntervaringsonderzoek uitgevoerd. De resultaten zijn middels een raadsinformatiebrief gedeeld. Het meest opvallende resultaat is dat de bekendheid van onafhankelijke cliëntondersteuning is toegenomen.

In de loop van 2021 is landelijk een personeelstekort ontstaan binnen de huishoudelijke verzorging. Ook binnen Meierijstad is dit personeelstekort in 2022 nog steeds zichtbaar, waardoor er wachtlijsten en klantenstops bij verschillende aanbieders zijn ontstaan. De meest urgente casussen worden direct opgepakt, maar een aantal klanten heeft ook langere tijd moeten wachten voordat de ondersteuning opgestart kon worden. We blijven regionaal en met aanbieders in gesprek over oplossingsrichtingen. We hebben aandacht voor de wachtlijst en proberen op alternatieve manier te zorgen dat klanten geholpen worden, zo zijn we inmiddels gestart met een pilot algemene voorzieningen. Daarnaast is voor dit onderwerp ook specifiek aandacht in de voorbereidingen van de nieuwe inkoop van hulp bij het huishouden per 2024.

Inhaalslag huisbezoeken in 2022
Door de coronapandemie konden de klantmanagers als gevolg van de maatregelen in bepaalde periodes niet op huisbezoek. In 2022 worden de nieuwe klanten van de periode maart 2020 tot en met december 2021 alsnog bezocht door klantmanagers. Het doel hiervan is om nogmaals de vraag in beeld te brengen om zo het onderzoek meer zorgvuldig uit te kunnen voeren en waar nodig extra adviezen te geven aan de inwoner of extra/andere voorzieningen toe te kennen.

2.2 Financieel

WMO		(Gewijzigde) begroting 2022	Realisatie 2022 (peildatum 30 juni)	Verschil
Begeleiding/tijdelijk verblijf/dagbesteding	PGB	1.325.000	466.257	858.743
	ZIN	6.210.579	1.591.137	4.619.442
Collectief vervoer		753.834	182.077	571.757
Huishoudelijke verzorging	PGB	300.000	123.000	177.000
	ZIN	7.071.387	2.410.972	4.660.415
Hulpmiddelen WMO		1.309.723	653.699	656.024
Vervoer- / rolstoelvoorzieningen		74.000	31.999	42.001
Woonvoorzieningen		510.000	255.006	254.994
Beschermd wonen	ZIN	n.v.t.	480.854	
	PGB	n.v.t.		

De budgetten voor begeleiding/tijdelijk verblijf/dagbesteding, collectief vervoer, huishoudelijke verzorging, hulpmiddelen en woonvoorzieningen zijn open eind regelingen en worden vooraf zo goed mogelijk geraamd.

Voor begeleiding en dagbesteding kennen we per 2022 een nieuwe inkoop op basis van PxQ-systematiek. De facturen en declaraties van de geleverde zorg worden achteraf ingediend en verwerkt op basis van het werkelijke verbruik. Dit betekent dat de financiële cijfers over het eerste halfjaar nog niet inclusief alle declaraties en facturen over deze periode is. Bovenstaande cijfers geven derhalve niet het totaalbeeld over het eerste halfjaar en kunnen daarom ook niet zonder meer vertaald worden naar een verwacht jaarresultaat. Een eerste inschatting is dat het zuiver afrekenen van verbruik in combinatie met het nieuwe productenboek een (financieel) positief effect heeft.

Financiering van beschermd wonen loopt via de centrumgemeente ‘s-Hertogenbosch. Deze financiering wijzigt in de toekomst. Met de decentralisatie beschermd wonen ontvangt elke gemeenten op termijn zelf middelen voor beschermd wonen. De doordecentralisatie van beschermd wonen is inmiddels uitgesteld naar (verwachting) 2024 waarbij de huidige manier van financieren dus met een jaar verlengd zal worden. Dit houdt in dat we in 2022 en 2023 vanuit de centrumgemeente budget krijgen voor de lokale uitvoering van het beschermd wonen.

3. Jeugdwet

3.1 Kerncijfers

Vanaf 2019 is het GGK, het systeem voor berichtenverkeer tussen verwijzers en aanbieders van jeugdhulp, volledig in gebruik waardoor het mogelijk is om naast de verwijzingen van de gemeentelijke toegang ook de aantallen van andere verwijzers zoals huisartsen en gecertificeerde instellingen zoals Jeugdbescherming Brabant inzichtelijk te maken.
In 2021 zijn we gestart met het toekennen van jeugdhulp op basis van het nieuwe productenboek. Onderstaande tabel gaat uit van de nieuwe producten. De informatie uit voorgaande jaren is omgezet naar de nieuwe tabel zodat we de ontwikkelingen ten aanzien van de aantallen kunnen blijven volgen en vergelijken. Een aantal producten zijn nieuw, zoals consultatie en advies, medicatie consultatie, vaktherapie, verblijf basis en gezinsopname. Om die reden zijn er van voorgaande jaren geen aantallen beschikbaar ten aanzien van deze producten.

Categorie	**Product**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**1e helft 2022**
Consultatie en advies	Consultatie en advies	-	-	-	0	0
Respijtzorg	Respijtzorg	36	34	41	26	24
Begeleiding	Begeleiding basis	349	353	320	131	119
	Begeleiding specialistisch				193	162
Daghulp	Daghulp basis	146	143	131	19	10
	Daghulp specialistisch				50	49
	Daghulp intensief				45	39
Behandeling	Orthoped. Beh. Basis	55	80	50	9	1
	Orthoped. Beh. Specialistisch				40	76
GGZ	Basis GGZ	214	175	134	121	107
	Specialistische GGZ	639	469	385	517	584
Medicatie consultatie	Medicatie consultatie	-	-	-	1	2
Vaktherapie	Vaktherapie	-	-	-	28	38
Netwerk intensief spec.	MST, FACT	77	63	57	71	50
Dyslexie	Dyslexie diagnose en behandeling	124	139	140	150	150
Pleegzorg	Pleegzorg	41	56	48	49	50
Gezinsvervangend	Gezinshuis	18	12	10	7	10
Verblijf basis	Woonbegeleiding/leefgroep	-	-	-	1	4
Verblijf specialistisch	Verblijf incl. behandeling	36	18	15	13	16
Verblijf GGZ	Verblijf ggz spec en intensief	1	2	2	2	2
Verblijf intensief	LVB en driemilieuvoorziening	14	9	9	10	9
	Gesloten jeugdzorg	1	2	2	4	2
Gezinsopname	Gezinsopname	-	-	-	0	0
Crisis	Crisis ambulant en verblijf	nb	nb	nb	9	3
Jeugdreclassering	Jeugdreclassering	22	11	10	18	20
Jeugdbescherming	OTS tot 1 jaar	42	41	38	33	23

	OTS meerjarig	60	44	66	61	69
	Voogdij	30	31	27	28	19
Landelijke arrangementen	Landelijk Transitie Arrangementen	56	62	49	26	21
	Maatwerk zonder verblijf	24	15	14	4	6
Maatwerk	Maatwerk met verblijf	1	4	3	3	4

Op basis van bovenstaande aantallen zien we een lichte afname van begeleiding en daghulp. Hiertegenover staat een stijging van orthopedagogische behandeling. Het aantal jeugdige komt hiermee weer op het niveau van 2019. In 2020 en 2021 zou mogelijk als gevolg van de coronapandemie het aantal jeugdige dat orthopedagogische behandeling krijgt lager kunnen zijn. Komende periode blijven we de ontwikkeling ten aanzien van dit product monitoren, maken we een vergelijk met de regionale inzet van dit product en gaan we indien nodig met de aanbieders in gesprek die dit product leveren om meer inzicht te verkrijgen.

Basis GGZ neemt ook in 2022 verder af. Als gemeente hebben we actief ingezet op deze doelgroep door de inzet van een praktijkondersteuner jeugd-GGZ bij de huisarts te faciliteren. Op jaarbasis worden circa 250 kinderen door de praktijkondersteuner gezien. Op basis van deze cijfers kunnen we voorzichtig concluderen dat de inzet van de praktijkondersteuner jeugd-GGZ een positief effect heeft en leidt tot inhoudelijk betere jeugdhulp en een gedeeltelijke vervanging van de inzet van (duurdere) Basis GGZ. Om die reden is de inzet van de praktijkondersteuner jeugd-GGZ uitgebreid zodat er nu in vrijwel elke huisartsenpraktijk in Meierijstad een praktijkondersteuner GGZ werkzaam is.

Naast de afname van de Basis GGZ zien we wel een toename van de SGGZ. SGGZ wordt ingezet bij zwaardere problematiek. De gesprekken die afgelopen periode zijn gevoerd met onder andere verwijzers en scholen bevestigen dat de problematiek bij jongeren de afgelopen periode zwaarder is geworden waardoor er meer verwijzingen zijn naar de SGGZ. Landelijk en regionaal zien we deze ontwikkeling ook en wordt als belangrijkste oorzaak de coronapandemie genoemd. We zien echter ook dat er sinds de coronapandemie in een aantal situaties door verwijzers snel wordt doorverwezen naar SGGZ. Door de toenemende vraag zijn er wachttijden rondom de inzet van SGGZ hulp. Aanbieders hebben sinds de nieuwe inkoop niet langer meer een budgetplafond. Echter door krapte op de arbeidsmarkt zijn zij niet altijd in staat om in te spelen op toenemende vraag. Door in te zetten op onder andere collectief aanbod en de aanwezigheid van jongerenwerkers en jeugdprofessionals op scholen proberen we de stijgende lijn te doorbreken. Daarnaast worden gesprekken gevoerd met scholen en huisartsen om te komen tot met betrekking tot verwijzingen te komen tot meer normalisering.

Vaktherapie is een nieuw product maar werd in het verleden in gezet via maatwerk. Doordat het nu als product is opgenomen in het productenboek kan het alleen onder bepaalde voorwaarden ingezet worden en is het aantal in te zetten behandelingen in aantal en financiën begrenst.

Het product netwerk intensief (gezinsgerichte, intensieve behandeling) kende in 2021 een piek, maar is in 2022 weer gedaald tot onder het niveau van 2020. Inzet van dit product sluit aan bij de transformatie beweging die we binnen de regio hebben ingezet, het terugdringen van de hulpvormen met verblijf en meer inzet van hulp thuis nabij en blijft dan ook wenselijk.

Het aantal jeugdigen dat dyslexiehulp ontvangt is na jaren van lichte stijging nu stabiel. Binnen de gemeente Meierijstad is de inzet van dyslexiezorg belegd bij het dyslexieteam. Het team beoordeelt de aanvragen dyslexie die zij van de scholen ontvangt. Onderdeel van deze beoordeling is in hoeverre er voldoende inzet is geweest vanuit het onderwijs en in hoeverre er sprake is van andere problematiek. Op basis van deze beoordeling wordt een deel van de aanvragen teruggelegd bij school, een deel van de vragen wordt doorverwezen naar andere hulpverlening. Het merendeel van de aanvragen wordt positief beoordeeld en wordt verwezen naar dyslexiezorg.

De afname van hulp via het Landelijk Transitie Arrangement (LTA) is te verklaren door dat de grootste LTA aanbieder sinds 2021 een regionaal contract heeft waardoor deze hulp niet langer onder LTA valt maar onder SGGZ. Dit verklaart mogelijk ook een deel van de toename bij SGGZ.

De inzet van maatwerk is in 2021 fors minder doordat de producten uit het nieuwe productenboek gecombineerd ingezet kunnen worden. Op deze manier kan de toegang binnen het reguliere aanbod beter passende jeugdhulp arrangeren wat aansluit bij de hulpvraag van de jeugdige. De inzet van maatwerk is hierdoor minder nodig.

3.2 PGB

PGB	2017	2018	2019	2020	2021	1 helft 2022
Aantal cliënten	184	168	178	128	176	151
Totaal toegekend budget	€ 1.209.515	€ 1.217.062	€ 1.118.576	€ 1.060.232	€ 1.198.196	€ 1.144.872
Totaal benut door cliënt	€ 862.035	€ 831.393	€ 833.541	€ 736.838	€ 910.550	€ 638.483

We zagen in 2021 een toename van het aantal cliënten dat een PGB heeft aangevraagd in. Ook zagen we een stijging in de kosten PGB. Voor 2022 zien we vooralsnog geen stijging in aantal PGB's, maar waarschijnlijk wel in de kosten. De stijging in de kosten wordt onder andere verklaard door een paar grote, dure PGB's die overgenomen zijn als gevolg van de wijziging van het woonplaatsbeginsel.

3.3 Financieel

Jeugd	(Gewijzigde) begroting 2022	Realisatie 2022 (tm juni 2022)	Verschil
PGB - Uitvoering door SVB	875.500	530.000	345.500
Deeltaxivervoer (PGB en ZIN)	103.000	69.767	33.233
Jeugdzorg in Natura (ZIN) - maatwerkdienstverlening			
- ZIN - Landelijke transitie-arrangementen	1.411.683	460.187	951.496
- ZIN (pxq) – Uitvoering lokaal	11.980.083	3.270.000	8.710.083
- Regionale ZIN - Uitvoer door Centrumgemeente Den Bosch/RIOZ*	725.678	1.356.733	- 631.055
- Terugbetaling ivm correctie woonplaatsbeginsel (inkomst)	0	- 16.571	16.571
Jeugdzorg in Natura (ZIN) - geëscaleerde zorg			
- Jeugdbescherming (JB) en Jeugdreclassering (JR) – Uitvoering lokaal	811.369	383.044	428.325
- Regionale ZIN - Uitvoer door Centrumgemeente Den Bosch/RIOZ*	1.939.286	0	1.939.286
Jeugdzorg - lokaal maatwerk	354.732	168.656	186.076
Uitvoeringskosten centrumgemeente Den Bosch/RIOZ	312.479	135.581	176.898
Stelpost	564.257	0	564.257
Transformatiebudget Jeugdzorg	621.085	0	621.085
Totaal	**19.699.152**	**6.357.396**	**13.341.756**

Met ingang van 1 januari 2022 is voor de Zorg in Nature (ZIN) de oude lumpsum-financiering gestopt en wordt er voortaan gefinancierd op basis van PxQ. Hierdoor betaalt iedere gemeente voortaan lokaal haar eigen zorgverbruik.
Enkele budgetten zijn nog opgenomen in het regionaal budgettair kader. Deze budgetten zijn met name bedoeld voor het in stand houden c.q. beschikbaar houden van voorzieningen en/of het naar verhouding spreiden van overhead- en excessieve zorgkosten over de deelnemende gemeenten. Voor deze budgetten zijn we regionaal solidair volgens een in de centrumregeling vastgelegde verdeelsleutel. Ook voor de regionale uitvoeringskosten zijn we nog steeds solidair.

Als gevolg van deze nieuwe inkoopsystematiek maken we in bovenstaande tabel voortaan onderscheid tussen de ZIN – uitvoering lokaal en de ZIN - uitvoering regionaal door de Regionale inkooporganisatie (RIOZ).

De realisatiecijfers zijn weergegeven naar de stand van 1 juli 2022. We zien dat op dat moment nog niet de helft van het beschikbare budget voor ZIN ook daadwerkelijk is uitgegeven. Hiervoor zijn een aantal verklaringen:

- Als gevolg van de nieuwe inkoopsystematiek is een aantal zorgaanbieders pas later in het jaar 2022 gaan declareren;
- De ervaring leert dat met name de landelijke transitie-arrangementen vaak pas aan het einde van het jaar worden gedeclareerd;
- Er zijn een beperkt aantal aanbieders die nog moeten gaan declareren;

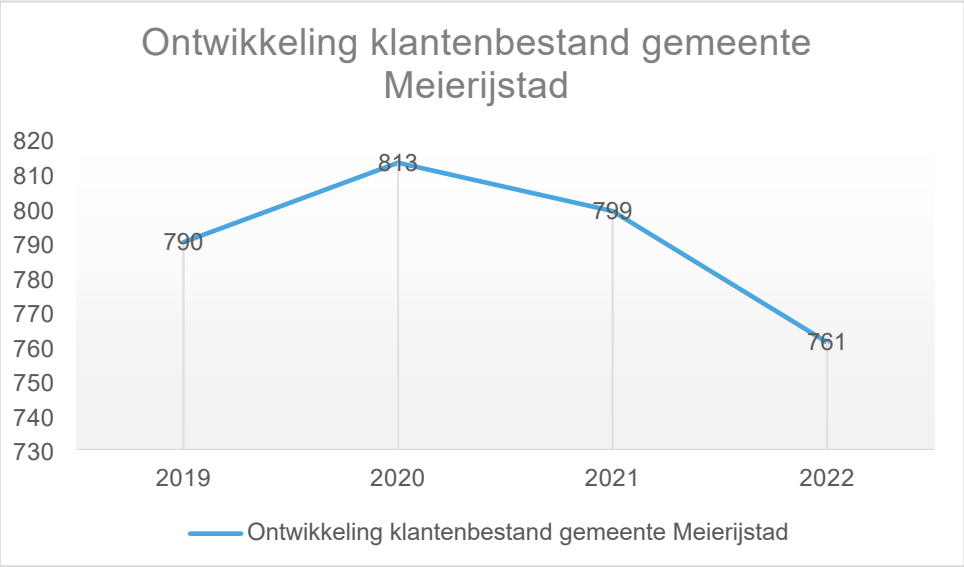
- Het transformatiebudget Jeugdzorg dat voor 2022 beschikbaar is (in de jaarrekening 2021 voor € 621.0785 als balanspost opgenomen) moet voor 2022 administratief nog als last worden geboekt;
- Verder is er nog sprake van een stelpost middelen jeugdzorg van € 564.257, die vooralsnog is gereserveerd voor het dekken van eventuele overschrijdingen, de mogelijke effecten van de aanpassing van het woonplaatsbeginsel en het opvangen van de tussentijdse indexeringen van de tarieven van de jeugdzorginstellingen (besluitvorming hieromtrent loopt nog).

**Noot: Regionale ZIN wordt door het jaar heen geboekt op FCL 6788 en pas aan het einde van het jaar (naar aanleiding van de definitieve afrekening RIOZ) verdeeld over FCL 6788 en FCL 6789.*

4. WERK EN INKOMEN

4.1 Ontwikkelingen klantenbestand 2022

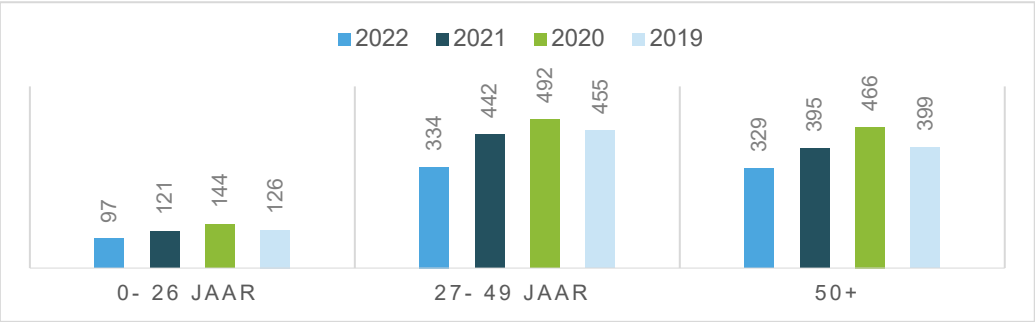
Het klantenbestand uitkeringen levensonderhoud in Meierijstad is, in vergelijking met de rest van Nederland, van oudsher relatief laag. Deze lage bijstandsdichtheid houdt verband met de gunstige werkgelegenheid in Meierijstad. Als gevolg van de Corona crisis en de maatregelen van het Rijk hebben we in 2020 een lichte stijging gezien in het bestand ten opzichte van eind 2019. In 2021 zijn de aantallen in het klantenbestand weer gedaald en deze daling heeft zich in de eerste helft van 2022 doorgezet. Dit heeft te maken met de gunstige ontwikkelingen op de arbeidsmarkt.

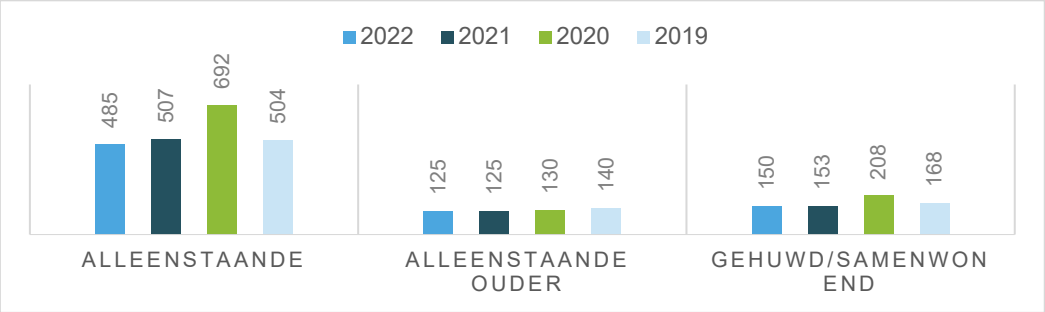
Grafiek 1 : Ontwikkeling klantenbestand gemeente Meierijstad

4.2 Opbouw klantenbestand

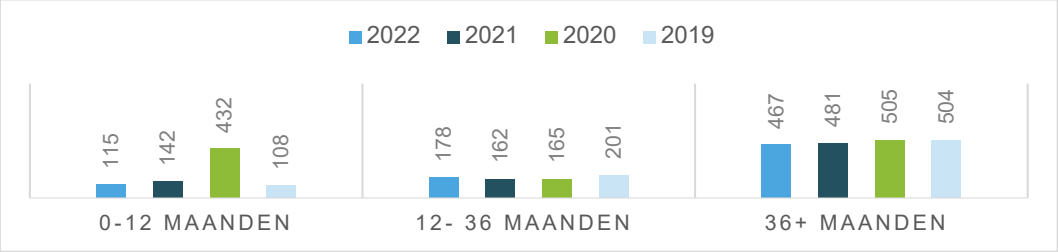
In de onderstaande drie grafieken geven we een weergave van hoe het klantenbestand is opgebouwd. We maken hierin onderscheid in leeftijd, leefvorm en uitkeringsduur. We zien geen grote verschuivingen in het klantenbestand.

Tabel 1: Leeftijdsverdeling klantenbestand (2020 en 2021 = inclusief TOZO)

Tabel 2: Leefvorm klantenbestand (2020 en 2021 = inclusief TOZO)

Tabel 3: Uitkeringsduur klantenbestand (2020 en 2021 = inclusief TOZO)

4.3 Re-integratie

Het re-integratiebeleid is erop gericht klanten te ondersteunen bij het verbeteren van hun vaardigheden en werknemers kwaliteiten, waardoor hun kansen op het vinden van werk worden vergroot.

4.3.1 Poortwachtersfunctie

We zetten sterk in op de zogeheten Poortwachtersfunctie om de instroom te beperken. Dit doen we door te sturen op voorliggende voorzieningen. Daarnaast wijzen we mensen, die een uitkering aanvragen, op de kansen op de arbeidsmarkt. Dit doen we door ze allerlei vacatures aan te bieden waar ze op kunnen solliciteren. In 2021 is ongeveer 43% van de aanvragen niet in de uitkering gekomen. Deze groep is doorverwezen naar werk of een voorliggende voorziening. In 2022 is dit percentage gestegen naar 54%. Dit heeft mede te maken met de gunstige arbeidsmarkt, waardoor kandidaten sneller bemiddeld kunnen worden.

4.3.2 Instroom / uitstroom

De instroom in de bijstand het eerste half jaar was in 2022 26% lager dan in 2021. 40% van de instroom bestaat uit de invulling van de taakstelling statushouders. De uitstroom is in 2022 lager dan in het eerste half jaar van 2021.De uitstroom naar werk is hoger dan in 2021.De redenen van uitstroom kunnen worden verdeeld in door de gemeente beïnvloedbare factoren, te weten werkaanvaarding in loondienst of zelfstandige en het weer gaan studeren met studiefinanciering, en niet-beïnvloedbare factoren zoals verhuizing en bereiken pensioengerechtigde leeftijd.

Uitstroom en instroom						
	uitstroom	beïnvloedbaar		niet-beïnvloedbaar		instroom
2022	59	29	49%	30	51%	62
2021	207	81	39%	126	61%	182
2020	191	92	48%	99	52%	222
2019	228	102	45%	126	55%	166

Tabel 4: Uitstroom en instroom factoren

4.3.3 PIM Werkt Oekraïense vluchtelingen

De oorlog tussen Rusland en Oekraïne zorgt voor een enorme vluchtelingenstroom vanuit Oekraïne. Gemeente Meierijstad biedt opvang aan Oekraïense vluchtelingen. In de eerste helft van 2022 hebben we door middel van PIM Werkt Oekraïense vluchtelingen begeleidt naar werk. In totaal zijn er 209 vluchtelingen gesproken, waarvan 120 bemiddeld zijn via PIM Werkt naar een baan.

4.3.4 Ondersteuning ondernemers

De overheid heeft met diverse regelingen ondernemers in corona tijd ondersteund. De steunmaatregelen zijn per 1 oktober 2021 geëindigd. In 2022 is de dienstverlening voor ondernemers in Meierijstad doorgezet. De dienstverlening is erop gericht om te kijken of men na het aflopen van de coronasteunpakketten nog extra hulp nodig heeft. De coronasteun heeft veel bedrijven op de been gehouden. Veel schuldeisers zijn ook coulant geweest, en hebben uitstel van betalingsverplichtingen verleend, waardoor ernstige financiële problemen zijn voorkomen.

In het eerste kwartaal 2022 hebben 27 ondernemers nog uitkering voor levensonderhoud ontvangen Bbz light. In het tweede kwartaal van 2022 ontvingen nog 5 ondernemers een Bbz uitkering. Er is veelvuldig contact geweest met ondernemers, o.a. d.m.v. bel-acties, nieuwsbrieven, vragenlijsten, intakegesprekken Bbz en maatwerkgesprekken.

Voor ondernemers die financiële problemen hebben is een samenwerking in 2021 gestart met Over Rood. Zij begeleiden en ondersteunen ondernemers bij een (door)start, schulden, administratieve achterstanden en bedrijfsbeëindiging.

De aflossing van de Tozo kredieten is uitgesteld en is gestart op 1 juli 2022. De aflossingsduur van de Tozo leningen is verhoogd naar 6 jaar, zodat ondernemers langer de tijd krijgen om aan hun verplichtingen te voldoen.

4.4 Taakstelling Beschut werk

Beschut werk is bedoeld voor mensen met een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking, die alleen kunnen werken in een 'beschutte' omgeving, onder aangepaste omstandigheden. Elke gemeente krijgt een wettelijke doelstelling opgelegd. De taakstelling voor Meierijstad was in 2021 1891 uur (cumulatief). Uitgaande van een gemiddelde dienstbetrekking van 31 uur per week, zouden er voor eind 2021, 68 personen moeten zijn geplaatst.

Taakstelling Beschut werk	68 beschutte werkplekken
Taakstelling in uren	2108 (100%)
Gerealiseerd	840 (40%) – 34 personen
Aantal afgegeven indicaties	49
Aantal trajecten on hold / uitval	15

Tabel 5: Cijfers Beschut werk

4.4 Minimabeleid - voorzieningen en ondersteuning

Het beroep op de bijzondere bijstand/minimaregelingen is vergeleken met het eerste halfjaar 2021 stabiel gebleven. Eind 2021 besloot het kabinet een eenmalige energietoeslag voor huishoudens met een laag inkomen mogelijk te maken. In april 2022 was het voor inwoners mogelijk om een aanvraag in te dienen.

Gemeente	April/mei 2022	Juni 2022	Juli 2022
Aantal aanvragen	875	363	312

Tabel 6: Aantal aanvragen Energietoeslag

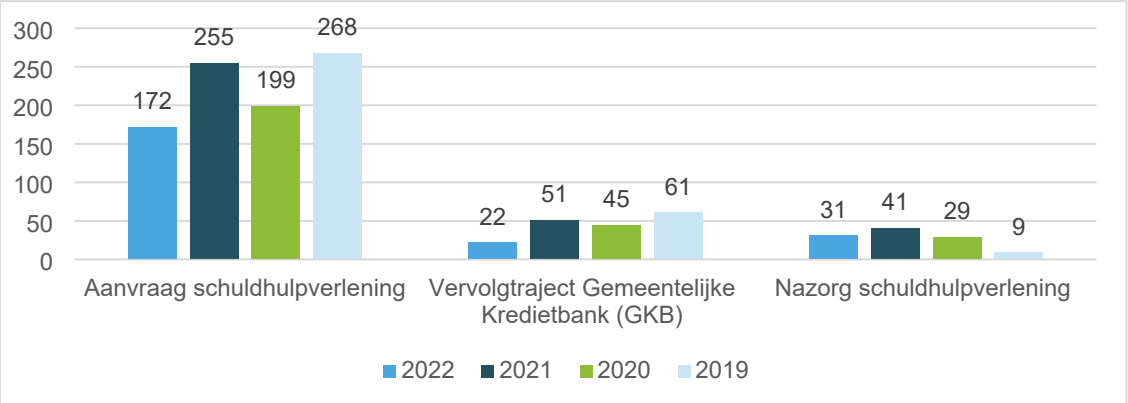
Daarnaast hebben 1275 inwoners de energietoeslag ambtshalve ontvangen in april.
Bij het vaststellen van de beleidsregels energietoeslag hebben we de adviezen van VNG, Ministerie SZW en adviesorganisatie sociale zekerheid Stimulansz gevolgd, en ook regionaal afstemming gezocht.

4.4.1 Aanvragen Voedselbank

In de eerste helft van 2022 zien we een toename aanvragen voedselbank. De koopkracht van Nederlanders staat onder druk door de stijgende energieprijzen en aanhoudende inflatie. Hoewel nog veel onzeker is, is duidelijk dat Nederlandse huishoudens achteruitgaan in hun besteedbaar inkomen.

4.5 Schuldhulpverlening

Door Corona kwamen er in 2020 tijdelijk minder aanmeldingen binnen. Dit kwam o.a. door de ondersteuningsmaatregelen van de Rijksoverheid en doordat de meeste schuldeisers en deurwaarders ook een pas op de plaats hebben gemaakt en de invorderingsmaatregelen tijdelijk hebben stop gezet. Betalingsregelingen konden gemakkelijker afgesproken worden. De verwachting was dat schuldhulpverlening in 2022 zou gaan oplopen. In de eerste helft van 2022 zien we een lichte toename in de aanmeldingen.

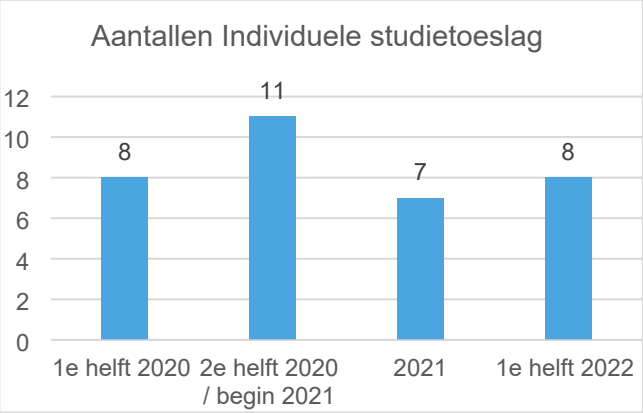

Tabel 7: Aanvragen schuldhulp

Het team schuldhulp is gestart is met huisbezoeken Vroegsignalering. Daarbij wordt gebruik gemaakt van het systeem Vindplaats voor schulden van BKR. De eerste resultaten zijn positief. De meeste inwoners die zijn bezocht, melden zich ook daadwerkelijk voor hulp of advies.
De afgelopen jaren is veel aandacht uitgegaan naar voorlichting, samenwerking met ketenpartners en preventie van schulden. De eerste resultaten daarvan worden zichtbaar. Burgers met financiële problemen zoeken daardoor eerder hulp dan in het verleden en kunnen eerder worden geholpen. Het aantal schuldregelingstrajecten dat moet worden ingekocht bij de GKB daalt daardoor.

4.6 Individuele studietoeslag

Aan de Raad is de toezegging gedaan om de voortgang van de individuele studietoeslag mee te nemen in het Dashboard Sociaal Domein. Via verschillende kanalen is aandacht besteed aan de individuele studietoeslag. Er is op verschillende kanalen (social media en overleggen met lokale partners) aandacht besteed aan bekendmaking. Echter is dit niet terug te zien in de aantallen en onderzoeken we een nieuwe aanpak om jongeren te bereiken.

Tabel 8: Aantallen individuele studietoeslag

4.7 Financieel

	Begroting na 2e berap 2022	realisatie 2022 (peildatum 30-6-2022)	Verschil
Uitkeringen levensonderhoud Participatiewet	10.443.159	4.340.191	6.102.968
IOAW	540.047	248.853	291.194
IOAZ	25.815	12.683	13.132
Loonkostensubsidie	2.398.409	1.070.240	1.328.169
Totaal inkomensvoorz. BUIG	**13.407.430**	**5.671.967**	**7.735.463**
Budget BUIG (Inkomsten)	-13.609.941	-7.345.930	-6.264.011
TOZO	0	-24.252	24.252
Participatiewet – re-integratie	1.338.757	721.285	617.472
Kapitaalverstrekking Bbz	-25.832	-9.734	-16.098
Voorzieningen en ondersteuning	5.474.113	2.588.805	2.885.308
Schuldhulpverlening	331.568	99.762	231.806

Tabel 9: Financieel overzicht

Jaarlijks ontvangt de gemeente een budget van het Rijk om de kosten van de Participatiewet te kunnen betalen, het zogenaamde Buig-budget. Dit budget wordt jaarlijks vastgesteld op basis van een verdeelmodel. Voor de vaststelling van het gemeentelijk budget spelen meerdere factoren een rol (zowel interne als externe) die uiteindelijke de hoogte van dit budget bepalen.
Vanuit de Toegang worden er verschillende re-integratie trajecten ingezet. We zien voor 2022 dat het re-integratiebudget overschreden gaat worden. Er zal een klein tekort ontstaan op het re-integratiebudget. Echter binnen het totaal (incl. BUIG) zijn er voldoende middelen om dit tekort op te vangen. De verwachting is dat het budget voor minimavoorzieningen en schuldhulpverlening binnen de begroting zal blijven.